

ЗА РОДЕНЪ ЕЗИКЪ

(Изъ романа „Братя“)

Единъ день, туку-що разпустналъ децата и слъзълъ въ двора, пжтнитѣ врата се отвориха и на прага застана синътъ на Славчо Куртоолу. Даскалъ Стефанъ се почувствува малко притѣсненъ, защото познаваше тоя момъкъ като голѣмъ разбойникъ.

— Какво има, Минчо? — попита той.

Боязливостъ се изписа на живото кржгло лице на момчето.

— Даскалъ Стефане... Ела у дома на мезлишъ. Викатъ те.

— Кой ме вика?

— Тати, вуйчо Лазаръ, докторътъ и Донко Петровъ учителътъ. Даскалъ Стефанъ помисли малко и рече:

— Добре, сега ще дойда. Той се досѣти. Донко Петровъ лани се бѣше завърналъ отъ Русия и щомъ дойде, започна разправия съ гърцитѣ. Въ кратко време разправията отиде твърде далечъ. Нѣколко частни гръцки училища се затвориха и учителитѣ гърци напутнаха града. Сега Петровъ работѣше противъ гръцкитѣ свещеници и гръцкото богослужение. Отначало на работата на Петрова гледаха не добре. Чорбаджиитѣ зле рѣмжаха противъ него, но той не обръщаше внимание на нищо. Той стана учителъ въ града и започна да преподава такива науки, които гръцкитѣ учители не познаваха. Тоя високо образованъ човѣкъ имаше на страната си всички млади хора въ града и това му стигаше.

Като знаеше Даскалъ Стефанъ това, не му бѣше мжно да се досѣти, че го викатъ около тия въпроси. Донко Петровъ не рѣдко, макаръ и издалечъ, му е подхвърлялъ нѣкои думи, отъ които се виждаше колко голѣмъ врагъ е на гръцкото четмо и писмо.

Съ влизането си още въ стаята даскалъ Стефанъ срещна четири чифта живи пламнали очи, които гледаха строго и изпитателно. Лазаръ и Славчо Куртоолу нѣмаха никаква тежестъ предъ даскалъ Стефанъ, но докторъ Стоименски и Донко Петровъ бѣха сериозни,